

τούς ἀποφεύγει, ὅπως ὁ ἀσπροντυμένος ἕνας καπνοδοχοκαθαριστή!

Ἐγὼ τοῦλάχιστο θὰ φυλάγομαι ἀπὸ δὲ καὶ πέρα νὰ τοὺς πάρω ἀπὸ κοντὰ τοὺς ἐπίσημους καὶ ἀνυπεύθυνους, καπνοδοκαθαριστάδες τοῦ Ἑλλ. Κράτους, ὅσο κι ἂν ἤθελα νὰ φορῶ μαῦρα ἀπὸ τὴ μεγάλη μου λύπη γιὰ τὴ μαύρη τους ψυχὴ!

Μὲ ὅλη μου τὴ βαθεῖα ἀπογοήτευση, ὅμως δὲ θὰ πάψω νὰ ὑπηρετῶ τὰ ἀληθινὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλλ. ἔθνους ὅσο μπορῶ καλύτερα, ἂν κι ὄχι τοῦ Ἑλλ. ἔθνους τοῦ ἐνεστώτος, ὅμως τοῦ Ἑλλ. ἔθνους τοῦ μέλλοντος! Ἐνὸς μέλλοντος ποῦ θὰ εἶναι καθαρισμένο ἀπὸ κάθε Βυζαντινὴ μούχλα τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς! Τότε θὰ φανῆ, ποιοὶ εἶναι οἱ σωστοὶ προδότες καὶ ποιοὶ οἱ σωστοὶ εὐεργέτες!

Παρατηρῶ ἀκόμα ὅτι τὰ παραπάνω «ξεγυμνώματα» ἔγειναν σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ γερμανικοῦ ρητοῦ «μὲ δὺ μαρτύρων στόματα βγαίνει παντοῦ ἡ ἀλήθεια». Κ' οἱ δὺ μάρτυρές μου εἶναι ὁ κ. Κ. Χατζόπουλος στὸ Μόναχο καὶ ὁ κ. Ἀντιονακάκης στὴ Λειψία. Αὐτοὶ θὰ εἶναι πρόθυμοι, πιστεύω νὰ ἐπικυρώσουν τὴν ἀλήθεια τῶν λεγομένων μου σὲ ὅποιον τοὺς τὴ ζητήσει.

Λειψία—Κόννεβις 15 Ἀπρίλη 1908.

DR KARL DIETERICH

ἩΛΙΟΣ ΒΓΑΙΝΕΙ

Νῦν ἔργων τὸν Ἔρωτα,
ΘΕΟΚΡΙΤΟΣ III—18

*Ἐφῆς σοῦ τὸ παράγγειλα σ' τὸ ματαλέω καὶ τώρα
Νὰ μὴ μὲ τυραγνᾷς...

Τί τὸ ματρί σου παρακάς καὶ ροβολᾷς στὴ χώρα
κι ἀπὸ τὴν πόρτα μου περνᾷς;

*Ἄν κάποιε σὲ τήραξα καὶ σοῦκρινω πὸς εἶσαι
πρῶτος στὴ λεβεντιά—

ἄλλοῦ βάλ' τὴν ἀγάπη σου, ἄλλοῦ τὰ δίχτια στήσε
καὶ ξεχασέ με πιά....

Βαρὺ χειμῶνα μέσα μου στὰ περασμένα χρόνια
εἶχα βαλτό.

Τὸ στορισμαῦ σου εἶτανε πὰ στῆς καρδιάς τὰ χιόνια
ὠμίμ! γραφτό.

Ἄν ξέρω ἂν εἶδον πόθος μου κι ἀγάπη, ποῦ πεθαίνει
τὴ πάλωσε,

μὰ ὅλα τὰ περασμένα μου ξέρω μόνο πὸς βγαίνει
ἄχ! ἕνας ἥλιος βγαίνει
ποῦ τάλωσε....

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ ΜΙΜΗΣΗ (*)

Στις 10 τοῦ Φλεβάρη ἀλά Φράγκκα, πάνω στὰ νιάτα τοῦ καὶ τὴν τόση γλύκα τῆς ζωῆς, τριαντατέσσαρω χρονῶ παληκᾶρι, παράδωκε τὸ πνεῦμα στὸν Προφήτη, μίσεψε γιὰ τὸ αἰῶνιο του ταξίδι, ὁ ξανθὸς ἐρωτάρης τῆς Ἁγίας Λευτεριάς, ὁ ἀκούρατος κυνηγητῆς ἐνοῦ πανώριου ὄνειρου, ὁ Ρήγας Φεραῖος τῶν Αἰγυπτίων Μουστάφα Πασσᾶς Κάμελ.

Παιδί μὲ θέληση καὶ πατριωτισμὸ ἄμετρο, δὲν ἄφισε στὴ φτώχεια του νὰ τονέ γονατίσῃ, μὰ μὲ τὴν ἐπιμονή, τὴν ὑπομονή καὶ τὴν ἀδιάκοπη μελέτη κατόρθωσε νὰ τὴ νικήσῃ, νὰ τὴν ξαπλώσῃ χάμω, καὶ πατώντας πάνω τῆς νὰ κηρύξῃ στὸν κόσμον, πὸς μὲ τὴν ἐπιμονή κι ἀληθινὴ μελέτη ὅλα κατορθώνονται, ἀρκεῖ κανεὶς νὰ θέλῃ.

Μεγάλοι πατριῶτες του, ὄχι βέβαια ἀπὸ τὸ ἰνᾶφι τῶν Σεβαστόπουλων, μὰ ἀπὸ κάποιο ἄλλο ἄγνὸ κι ἀνείπωτο, πατριῶτες προοδευτικοὶ ποῦ λαχταροῦν καὶ θέλουν νὰ καμκρῶσουν ὅσο τὸ γληγορῶτερο τὴν πατρίδα τους λεύτερη καὶ φωτοδότρα, δὲν τὸν ὑποχρέωσαν νὰ τοὺς ξεγᾶ τὸ Κοράνιο καὶ τοὺς σαρακοφαγομένους παλιούς τους γραφιάδες καὶ ποιητές, μὰ τὸν ἄφηκαν λεύτερο, τονέ θέλησαν κάτι πιὸ μεγάλο, τὴν πόθησαν κήρυκα καινούργιας θρησκείας, νέων ιδεῶν.

Σὰν τὸν εἶδαν ἔτσι ξυπνὸ καὶ καματερό, τὸν συνέντρεξαν σ' ὅτι τοὺς χρειάζοτανε, τονέ σπούδαξαν στὰ ἐδῶ σχολεῖα, τὸν ἔστειλαν στὴν Εὐρώπη νὰ τελειοποιηθῇ, καὶ τὸν ἄφηκαν νὰ τραβήξῃ τὸ δρόμο του μόνος, ἐλεύθερος πάντα ὅπου ἤθελε, σ' ὅτι εἶχε κλίση κι ὅπως ἔκρινε καλλώτερο. Ἡ λευτεριά γενεᾶ τὴ Λευτεριά.

Ὅπως διόλου ἀντίθετα σ' ὅτι κάνουμε ἡμεῖς, ποῦ σὰ θὰ στείλουμε καμμιά φορὰ κανένα ὄζω ἀπὸ τὰ στενὰ σύνορά μας, ἔχτος ποῦ θὰ στείλουμε κείνον ποῦ θὰ διαθέσῃ τὰ πιὸ θεμιτὰ κι ἀθέμιτα μέσα κι ὄχι ποῦ ἔχει τὴν ἀξία, τὴν χαραζοῦμε καὶ τὸ δρόμο, τονέ δένουμε κοντὰ σὲ μιὰ ἐπιστήμη, ἀδιάφορο ἂν ἔχῃ κλίση ἢ ὄχι, καὶ τοῦ λέγομε· «αὐτοῦ θὰ μείνης, αὐτὸ θὰ μάθῃς καὶ σὰ μὲ τὸ καλὸ γυρίσης, σ' αὐτὴ τὴ θέση θὰ σὲ διορίσουμε, αὐτὸ τὸ κόκκαλο θὰ σοῦ δόσουμε νὰ γλύφῃς καὶ σὺ ἀπὸ τὴν Ψωροκώσταίνα, σχαρνώντας τὰ γονικά μας».

*) [Σημ. τοῦ «Νουμά»]. Τὸ ἄρθρο αὐτὸ μᾶς εἶχε σταλθεῖ ἀπὸ τὸ καὶρὸ μὰ ὄργησε νὰ τυπωθεῖ γιατί εἶχαν ἄλλο σειρά

Ἐφυγε τὸ καλὸ παιδί γιὰ τὴν Εὐρώπη καὶ νὰ αὐτὸ τώρα μονάχο του, δίχως καμμιά ἐπιτήρηση, αὐτεξούσιο, ἀνάμεσο σὲ χίλιες δὺ Σειρήνες τῆς νύκτος κι ὁμορφιάς, σὲ τόσα τῆς ζωῆς θέλητρα, λεύτερο νὰ ρυθμίσῃ τὰ βήματά του ὅπως αὐτὸ γνώριζε καὶ προτιμοῦσε καλλίτερα. Νᾶταν κανένας δικός μας, σίγουρα πὸς θὰ προτίμαγε τὶς μύρες καὶ τὰ καφεσαντᾶν, τὶς γυναῖκες καὶ τὰ χαρτιά, γιὰ νὰ γυρίσῃ ὕστερα ἀπὸ λίγα χρόνια μὲ λίγα μπορντελίστικα Γαλλικά, γιὰ Ἐγγλέζικα, μὲ ἀλαφριές καὶ σαλατοποιημένες ιδέες, καὶ μὲ ξοανιὰ ἐμετική. Δὲν ἔκαμε ὅμως ἔτσι, δὲν ἐξευτέλισε τὸν ἱερό κι ἅγιο σκοπὸ τῶν πατριῶτων του. Γράφτηκε στὰ καλλίτερα Πανεπιστήμια, παρακολούθησε τὶς παραδόσεις τῶν καθηγητῶν του, ἔχυσε τὰ μάτια του στὴ μελέτη, ζήτησε κι ἐπέτυχε τὴ γνωριμιὰ τῶν καλλίτερων, ἔδωκε δημόσιες διαλέξεις, μίλησε γιὰ τὸ δικιο τῆς πατρίδας του, ἐξιστόρησε τὰ δεινὰ τῆς σκλαβιάς, δάκρυσε στ' ἄκουσμα τῆς Λευτεριάς, καὶ μὲ λίγα λόγια, ἔκαμε ἕνα ἀμουστακο μαθητοῦδι αὐτό, πιὸ περισσότερο ἀπὸ ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμουν, κι ὅμως δὲν κάδουν, σὲ δόξες καὶ παρασημα τρανοὶ μας πρεσβευτάδες.

Γύρισε ὕστερα στὸν τόπο τῆς γέννησῆς του τὸ τί κατόρθωσε εἶναι εὐκολο νὰ ξεχωρίσῃ κανεὶς στοὺς σημερινούς συντοπιῆτες του, στὴ φυγὴ τοῦ Κρόμερ, στὴ νέα πολιτικὴ τῶν Ἐγγλέζων. Οἱ σημερινοὶ Αἰγύπτιοι δὲν εἶναι οἱ Αἰγύπτιοι ὡς ἄλλοτε, τὰ φλογερά του ἄρθρα στὴ «Λήουα» καὶ «Stendart Egyptian» καὶ τὴν «Egyptian Standert» τοὺς ἀνοιξαν τὰ μάτια, τοὺς φώτισαν τὴν ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα, τοὺς ἔκαμαν νὰ αἰστανθοῦν τὸν ἀνθρωπισμὸ καὶ τὸν ἐθνισμὸ τους, καὶ τὸ δημιούργημά του τὸ κόμμα τῶν Νασιοναλιστῶν, ἀνάγκασε τὴν Ἀγγλία νὰ σκέφτεται σοβαρώτερα γιὰ τὴν ἐπικράτησή της στὴν κοιλάδα τοῦ Νείλου.

Ὅλα ὅμως αὐτὰ γιὰ νὰ κατορθωθοῦν τόσο ἐνωρίς, σὲ τόσο μικρὸ χρονικὸ διάστημα, χρειάζονταν αὐτοθυσία καὶ ταπεινότη, προτερήματα ποῦ πολὺ ὀλίγους καὶ σήμερα στολίζουν. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ὀλίγους εἶταν κι ὁ Μουστάφα Πασσᾶς Κάμελ. Εἶχε ὅλα τὰ προσόντα κι ὅμως ποτέ δὲν ἐζήτησε δημόσια θέση, σὰν καὶ τὰ δικὰ μας τὰ κοπρόσκυλα, στὶς δημοσιογραφικὲς του συζήτησεις ποτέ δὲν κατέθηκε σὲ προσωπικά. Πάντοτε λάτρης μιᾶς ιδέας, γιὰ τὴν ιδέα ἀγωνιζότου, καὶ μπρὸς

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΞΕΓΥΜΝΩΜΑΤΑ

§ 11

Ἡ πολιτικὴ τῆς Ρουσίας.

Πρῶτος μᾶς πῆρε στὸ λαϊμὸ τους ἀπὸ τοὺς νέους μας καλοθελητάδες, τοὺς Βορεινοὺς, ὁ Μέγας ὁ Πέτρος. Ἡ πολιτικὴ του εἶτανε ἀπλὴ καὶ μεγάλη. Νὰ καταργηθῇ τὸ Ὄθωμανικὸ Κράτος γιὰ ὄφελος τῆς Ρουσίας. Τὴν πολιτικὴ αὐτὴ φάνηκε σὰ νὰ τὴν ἀλλάζανε κάπως μερικοὶ του διάδοχοι, σὰ νὰ τὴν ἔκαμαν κάτι πιὸ ἀβέβαιη, πιὸ σκοτεινὴ, καὶ στὴν ἀπανωσιὰ πιὸ ἀυταπάρητη. Ἡ βάση ὅμως ἔμεινε πάντα ἡ ἴδια.

Ἀκολουθώντας ὁ Μέγας Πέτρος τὸ παράδειγμα τῶν παλιῶ μας φίλων, ἄρχισε, ἀμὰ τᾶβαλε μὲ τοὺς

*) Ἡ ἀρχὴ του στὸν ἀριθ. 281.

Τούρκους, νὰ ψαρεύῃ ραγιαδικὴ συδρομὴ ἀπὸ Σλάβους, ἀπὸ Ἀρβανίτες κι ἀπὸ Ἑλληνες, παρακινώντας τους μὲ προστατευτικὰ καὶ μὲ θαρρετικὰ λόγια, καὶ λέγοντάς τους νὰ μὴ νοιάζονται, αὐτὸς θὰ εἶναι μαζί τους πάντα.

Ὡς τόσο ὑπαρχαν καὶ τότες καὶ κατόπι μερικοὶ ποῦ πιστεύανε πὸς τῆς Ρουσίας οἱ σκοποὶ δὲν εἶτανε ὀλίγελα ἐγωϊστικοί, ποῦ ἐλπίζαν πὸς ἀλήθεια λογαρίαζε ἡ Βορεινὴ ἐκείνη Δύναμη νὰ ξανασυστήσῃ εἶδος Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία. Τῆς ἀπελπισίας ἐλπίδες, ποῦ σήμερα ἄλλο αἶσθημα δὲ μᾶς φέρνουνε παρὰ λύπη βαθεῖα. Τοὺς πιώτερους ὅμως δικούς μας ζήτημα δὲν εἶναι πὸς, ὅσο κι ἂν τὰ μασσοῦνε οἱ ἱστορικοὶ μας, λίγο τοὺς ἔμελε τότες ἂν κατέβαινε νὰ ριζώσῃ γιὰ πάντα στὰ μέρη μας ὁ Ρουσσος, σῶνε νᾶφευγε γιὰ πάντα ὁ Τούρκος. Μάλιστα τοὺς φαινότανε πολὺ φυσικὸ κ' εὐλογημένο πρᾶμα, ἀφοῦ ὀρθόδοξος πάντα ὁ Ρουσσος. Κ' ἔτσι τοὺς γαργαλίζανε τοῦ Μεγάλου Πέτρου τὰ λόγια.

Ἄρωτήστε τὸν ἱστορικὸ ποῦ ἀκολουθεῖτε, θὰ σᾶς πῇ ἀμέσως πὸς τὸ ἔθνος τονέ θεωροῦσε πάντα τὸ Ρουσο σύμμαχο, ὄχι μελλοῦμενο κυρίαρχό του. Πηγαίνει μάλιστα καὶ κάτι πιὸ μακριά, ἐπειδὴ πασιφιστὴς νὰ μᾶς πείσῃ πὸς ἂν ἡ Δυτικὴ ἢ Εὐρώπη μᾶς

μελετοῦσε πιὸ προσεχτικά, θὰ παρατηροῦσε τὴν ἀλλαγὴ ποῦ ἦρθε στὸ φρόνημά μας, καὶ θᾶνοιωθε πὸς «ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ δέκατου ὄγδοου αἰῶνα γιὰ ἀνεξαρτησία μονάχα πολεμήσαμε».

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὸς τὸ ἔθνος σηκωνότανε τώρα περισσότερο μὲ παρακλήσεις καὶ μὲ ταξίμματα, καὶ λιγώτερο μὲ τὰ στρατολογικὰ συστήματα ποῦ τοῦ ἐφαρμόζανε ἄλλοτε οἱ Βενετοὶ στὶς ἀπανωτές καὶ συχὰ τυχερὲς ἐκστρατεῖες τους. Ἄν ὅμως εἶχαμε τέτοιες ἐκστρατεῖες καὶ τώρα, ἂν κυρτοῦνε τίποτες κάστρα οἱ Ρουσοὶ καὶ τὰ κρητοῦσανε, θὰ βλέπαμε ἂν ἀλλάζανε στ' ἀλήθεια κάφκαλα οἱ δικοὶ μας, ἂ θὰ πολεμοῦσανε δηλαδὴ τοὺς Ρουσους γιὰ νὰ τοὺς βγάλουν ἀπὸ τὰ Κάστρα καὶ νὰ τὰ πάρουν αὐτοὶ νὰ γενοῦν ἀνεξάρτητοι. Αὐτὰ ὅλα τὰ μελετοῦσε, θαρροῦμε, ἡ Εὐρώπη πολὺ πιὸ προσεχτικά ἀπὸ τὸν ἱστορικὸ μας. Ἄν τὸ ἔθνος φώναζε ἢ ὄχι «Ἀνεξαρτησία» ἂν ἐνοιωθε μάλιστα τί θὰ πῇ «Ἀνεξαρτησία», αὐτὸ ἂς μείνῃ γιὰ συζήτηση ἀκαδημαϊκὴ. Ὁ λόγος εἶναι ἂν τὸ ἔθνος, ἢ καλλίτερα ἂν οἱ ἀρχηγοὶ του, πιστεύανε πὸς θᾶξιωνοῦμασταν ἀπὸ ξένη κι ἀπὸ φιλόδοξη Δύναμη τέτοιο μεγάλο καλὸ. Ἄς γυρίσουμε ὅμως στὸ Μέγα Πέτρο.

Τὶς εἰκοσιτρεῖς τοῦ Μάρτη 1711 ἔβγαλε τὴν

στην επιτυχία της, επιτυχία για την πατρίδα, για την ανέναντη του γένους του. Έβουσίασε όλα κι άτομικα συμφέροντα και μικροφιλοδοξίες, κι εγωισμό. Τὰ λόγια του εϋρίσκαν ήχω στα έργα του γι' αυτό και έπεβλήθη. Για να επιβάλει κανείς την ιδέα του, ανάγκη να κερδίσει ο ίδιος πρώτα την έχτιμηση του κοινού, και ή έχτιμηση δέν αποχτιέται παρά μόνο με έργα. Η έπιβολή θέλει αυτοθυσία, έχει ανάγκη από άφιλοκερδία. Θεωρία άγνωστη, κατά δυστυχία, σε μās τους Έλληνες.

*

Το πόσο έχτιμήθηκε κι αυτός και το έργο του, μαρτυρά ή μεγαλοπρεπέστατη κηδεία που του έγινε. Έκατό χιλιάδες λαός και πάνω άκολουθήσε το λείψανό του ως τή στερνή κατοικία· όλοι οι πρόκριτοι, όλα τὰ σχολεία από τις πολιτείες και τὰ χωριά, σωρεύτηκαν στο Κάιρο, γύρω στο σκήνωμά του, σε έερο προσκύνημα, και το κορϋφωμα, ή Έθνική Αίγυπτιακή σημαία, με κάποια κρύφια αναγάλιαση σκέπασε το νεκρικό του φέρετρο, τιμή που δέν άξιώθηκε ούτε ο νεκρός του Άντιβασιλέα Τεουφίκ. Τώρα γίνεται λόγος να στήσουν τον άντριά του, γίνεται σκέψη ν' αγοράσουν το σπίτι που γεννήθηκε, να χτίσουν σχολεία με τ' όνομά του, και τόσα άλλα, όλα βραβείο στον άφιλοκερδή πατριωτικό του άγωνα. Νάταν Ρωμιός και να ζούσε στην Ελλάδα με τέτοια άρχή και πρόγραμμα, σίγουρα θα πέθαινε στην ψάθα περιφρονεμένος. Γιατί για την έπικράτηση μιας σωστικής ιδέας δέν άρκεί μονάχα ένας Μουσταφα Κάμελ· χρειάζεται και λαός μορφωμένος να τον καταλαβαίνει· και ο λαός μορφώνεται με τὰ σχολεία και τις υγιεινές διδασκαλίες τῶ διδασκάλων του. Πράματα άνύπαρχτα στο έθνος μας.

Εϋγε στην Αίγυπτο που βγάζει τέτοιους πατριώτες, εϋγε στους Αίγυπτίους που ξέρουν και κρίνουν, ξέρουν κι έχτιμούν, ξέρουν και βραβεύουν την άρετή, εϋγε στους φιλοπόρους, και τρεις φορές αίσχος σ' έμās, που και από τους χτίες ακόμα ήμιάγχιους, καταντήσαμε χειρότεροι. Νά τάποτελέσματα τής φιλαρχίας, του εγωισμού και του άτομικου μας συμφέροντος, να τὰ καλά τῶ σχολειῶ μās, να οι καρποί τῶ νεκρόφιλω δασκάλω μας. "Ας τὰ καμαρώνουν.

Mansourah 4/17/2/908.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΜΕΛ

περίφημή του την προκήρυξη «προς πάντας τους πιστούς και πάντας τους μητροπολιτάδες όπου μās άγαπούν,..... και τους προστούς των κλεφτών, και τους καπετανέους, και τάξια παληκάρια, και πάντας τους Χριστιανούς όπου είναι εις την πίστιν μας, και πάντας τους παπάδες». Και τους έλεγε κοντά σταλλα, «Εγώ σας κράζω εις το άσκέρι μου και εις το μεγάλο τάμπουρο μου, και έσείς να φέρετε τους πιστούς σας φίλους. Μα την δύναμιν του σπαθίου μου να έβρετε ήσυχίαν και να γλυτώσετε από τους Τούρκους. Και ό,τι τιμήν σας έκαμαν οι μεγάλοι Άφεντάδες κ' οι μεγάλοι Άγάδες, και εγώ παρόμοια θέλω σας τήν κάμει. Διά την λύτρωσίν σας έμπαινω εις τὰ βάσανα και θέλω να με βρηθήσετε, και μετά ταυτα θέλει σας δώσει ο Θεός το πάσα καλό, και θέλετε εϋρει εκ μέρους μου τιμήν και εϋσπλαγχίαν».

Η ζαχαρωμένη αυτή προκήρυξη, που βγήκε σε στιγμή ανάγκης, για να περισπάση ο Μ. Πέτρος τους Τούρκους, έμεινε προκήρυξη, έπειδή σε μερικους να ήγνεσθε τον άποκλεισμό του στον Προϋτο κι αναγκάστηκε να εφηνέψη με την Τουρκία. Τὰ λόγια της όμως χαραχτήκανε βαθιά μέσα στη ρωμαίικη καρδιά. Πρώτη φορά ύστερ' από αιώνας ά-

“Ο ΝΟΥΜΑΣ”

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Αθήνα Δρ. 3.— Για τις Έπαρχίες Δρ. 7
Για το Έξωτερικό Δρ. Χρ. 10.

Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τμήματα (2 Δρ. την τριμηνία) συντρομίες.

Κανένας δε γράφεται συντρομητής ά δε στείλει μπροστά τη συντρομή του.

10 λεπτά το φύλλο λεπτά 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κιάκια (Σύνταγμα, Ομόνοια, Έθν. Τράπεζα Υπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχίδρομου (Ακαδημία), Βουλή, Σταθμός ύπόγειου Σιδηδρόμου (Ομόνοια), στα βιβλιοπωλεία «Έστίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου (άντικρυ στη Βουλή).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Το καινούριο Στάδιο — Ο άλλος Άβέρωφ — Διπλωματικές δάφνες του κ. Κλ. Ραγκαβή — Νέοι άντρες — Το άγλωσσο έθνος.

ΚΑΠΙΟΣ από κείνους που χτίζουν με πλατύτη πατρίδα στην ψυχή τους και που βρίζονται προδότες από τους κ. κ. Μισοτριωτόπλητους πατριώτες, συλλογίζονται έτοι την περασμένη Κεριακή, που θαβόντουσαν τα κόκκαλα του Άβέρωφ :

— Οι Ρωμιοί σήμερα, συγκινημένοι τάχα, θάφτουνε τα κόκκαλα του Άβέρωφ. Έμεις με κάποια αλλιώτικη συγκίνηση, την ίδια ώρα, άποτραβηγμένοι στο άλόμερο εργαστήρι μας, χτίζουμε το καινούριο σπίτι μας. Κάτι θάφτουνε αυτοί, κάτι χτίζουμε μεις — κι ός μās θάφτουνε ζωτανούς, σωριάζοντας πάνω στην ψυχή μας όλα τὰ μάρμαρα του Σταδίου τους. Το δικό μας το Στάδιο το σηκάνουμε μεις στή Ρωμαίικη ψυχή — και στο Στάδιο αυτό θα γίνουν οι μελλούμενοι άγώνες, οι μεγάλοι, μιά μέρα....

*

ΚΑΠΟΤΕ (καθώς γράψανε τις προάλλες οι φημερίδες) μιά έπιτροπή ζήτησε παπάδες από τον Άβέρωφ για τον Έθνικό στόλο.

— Άπό σās, του είπιν, κ. Πρόεδρε, καρτερούμε να μās δώσετε τὰ περισσότερα !...

— Να μην καρτεράτε τίποτα από μένα, τους άποκρίθηκε.

— Μπα ! Και γιατί ;
— Έγώ δε δίνω λεφτά για καράβια και για πολέμους. Θέλετε σχολεία ; Έτοιμος ! Πριν κάμετε στρατιώτες, κάμετε δασκάλους και παπάδες !...

“Άγια λόγια, σοφά, έθνικά λόγια. Άλλο ζήτημα τώρα, αν οι δασκάλοι κ' οι παπάδες που βγαίνουν από τὰ σχολεία πούχτισε ο Άβέρωφ, δε διαφέρουνε καθόλου από τους δασκάλους και τους παπάδες που μās ξεφουρνίζουν τάλλα σχολεία. Δέν το συλλογίστηκε ο άθρωπος, μα και δε θα βρεθήκανε άλλοι μυαλωμένοι πατριώτες ναν του το πούνε, πώς για να μην πάνε χαμένοι οι παπάδες του και για να ποχτήσουμε δασκάλους και παπάδες τής προκοπής έπρεπε οι δωρεές του στο Έθνος να γίνονται με όρους.

Με το «Νά, παπάδες και χτίστε σχολεία !», χτίζονται σπία μεγαλόπρεπα, μα κάθονται μέσα κουκουβάγιες. Κι όσο υπάρχουνε κουκουβάγιες, τὰ σπία τὰ μεγαλόπρεπα ζημιά κάνουν κι όχι καλό.

Δῶ ταιριάζει και κείνο που είπε ο Άβέρωφ όταν του είπανε στα 97 πώς ο στρατός μας έφυγε πατείς με πατώ σε από τη Λάρισα.

— Ά με τόση όρμη έτρεχε ο στρατός μας προς το βορριά κι όχι προς τη νοτιά, δέν ξέρουμε ποιοί θα είντουσαν οι νικητές σήμερα !...

Το ίδιο λέμε και μεις.

— Άν ο Άβέρωφ, δίνοντας τον παρά του, έβλεπε προς τὰ μπρος κι όχι προς τὰ πίσω — ά δηλ. έβλεπε τις άληθινές ανάγκες του Έθνους κι όχι το σχολαστικισμό, δέν ξέρουμε αν ή τύχη μας δέν είχε αλλάξει σήμερα στο καλύτερο.

Κ' έτσι το Έθνος θα καρτερεί πάντα να γεννηθεί ένας άλλος Άβέρωφ, που να βλέπει προς τὰ μπρος και που ναν το βοηθήσει με τους παπάδες του στον ξαναγεννημό του.

*

ΜΕ το σημερινό του άρθρο ο κ. Ντίτριχ ψέλνει τὰ «επινίκεια» τής διπλωματίας μας. Νά, ξεστερωσύνη μυαλού μιά φορδ και να, διπλωματική σοφία ! Να χαλνάει μιά εθνικάτη δουλιά, να ρεζιλευόμαστε στον έπιστημονικό κόσμο, να δίνουμε άφορηή στους Βουργάρους και στους Ρουμάνους να γαλάνε μαζί μας, μόνο και μόνο γιατί ή Ελλάδα εϋτύχησε να έχει έπίσημο αντιπρόσωπό της στο Βερολίνο τον κ. Κλέων Ραγκαβή !

Ίσαμε σήμερα ο κ. Ραγκαβής, έξδν από τὰ «Άλγη» του και τη «Δούκισσα των Άθηνών», καμιά άλλη διπλωματική έπιτυχία δε μās παρουσίασε. Τώρα με τον πόλεμο πούσθησε του κ. Ντίτριχ μās δίνει και την τρίτη διπλωματική έπιτυχία του. Ναν τις χιλιάσει, για να μπορέσει, έτσι δουλεύοντας κι αυτός και οι όμοιοί του, να πεί περήφανα μιά μέρα :

— “Ό,τι καλό είτανε να γίνει το κατάστρεψη για να μην μπορέσουν οι όχτροί μας να βρουνε τίποτα να καταστρέψουν κι αυτοί.

*

ΑΝ ο κ. Γούναρης κι ο κ. Πρωτοπαπαδάκης γίνουν ή δε γίνουν Υπουργοί, πεντάρα δε δίνουμε κι ούτε μās συγκινεί καθόλου ή ύπουργοποίησή τους. Ξέρουμε πολυκαλά πώς κι αυτοί, όσο κι ά ρεκλαμάρονται από τις φιλικές τους φημερίδες για τις καινούριες ιδέες τους, ά ακολουθήσουν τον ίδιο δρόμο και θάφισουν τις ιδέες τους (έννοείται, αν

κουγε το Έθνος τέτοια παρηγορητικά λόγια. Τάχα-ψε μονορούφι, κι άκουγες από τη μιά τῶ δασκάλων τις άνυπόφερτες δέσεις και τὰ έγκώμια, από την άλλη του λαού το τραγούδι, που σαν άνοιξιάτικο άλήθεια κελάιδημα άντιλαλούσε στής Ρούμελης τὰ βουνά.

“Ακόμα τούτ' την άνοιξη,
Ραγιάδες, ραγιάδες,
Τούτο το καλοκαίρι,
Καημένη Ρούμελη,
“Όσο νάρθη ο Μόσκοβος,
Ραγιάδες, Ραγιάδες,
Να φέρη το σερφέρι,
Μοριά και Ρούμελη.

Τόσο παραλυμένη είταν ή έθνική ή ψυχή, παραλυμένη από πολύχρονα παθήματα, από τυφλούς οδηγούς, και το χειρότερο από την άγιατρευτη κλερονομική άρρώστια να προσμένη από ξένους.

“Αλάκερα «Κύρια άρθρα» μās γράφει ο φίλος για να μās δείξη πώς όσο κι ά λέγτηκε πώς του Μεγάλου Πέτρου ο σκοπός είταν καταχτητικός, κι όχι βοηθητικός, ή πολιτική όμως τής Ρουσίας από καιρό σε καιρό φαινότανε σα να γύρευε να συστήση ξεχωρο χριστιανικό Κράτος στα μέρη μας. Ο ίδιος

ώς τόσο τ' όμολογεί παρακάτω, αν και κάπως με το στανιό, πώς όχι μονάχα ο Μ. Πέτρος ενεργούσε σα να σκόπευε από Τούρικο να το κάμη Ρούσικο, μα και σ' άλλη άργότερη προκήρυξη, τής Αυτοκρατορίσας Άνας, ο Ρούσος ο άρχιστράτηγος πολυ καθαρά το βεβαίωνε στους δικούς του πώς οι Ρωμιοί θεωρούνε την Αυτοκρατορίσασ νόμιμή τους Βασίλισσα. Και μόλις ύστερ' από τὰ 1770 ξετρυπάνει και βρίσκει μικρά σημάδια, κι αυτά όμως άβέβαια και σκοτεινά, πώς ή ρούσικη ή πολιτική μπορεί και ν' απόβλεπε σε ξεχωρη Χριστιανική Αυτοκρατορία, του χειριού της όμως βέβαια κ' εκείνη.

Ί πώς να τὰ συβιάσουμε αυτά με την παρατήρηση πώς το Έθνος θεωρούσε τον Τζάρο σύμμαχό του, κι όχι κυρίαρχό του ! Πώς να τὰ συβιάσουμε με την «άνεξαρτησία» που έλπίζε τάχα από την άρχή του δέκατου όγδοου αιώνα ; Κ' ή έλπίδα τής άνεξαρτησίας, κι ο άλτρουισμός τής Ρουσίας είτανε παραμύθια. Η κατάσταση, κατά τη γνώμη μας, είταν ή ακόλουθη. “Όπως τώρα το Έθνος το παραχαλίζουμε ακόμα οι Ιστορικοί μας με λογής παραλόγους και πλανητικά όρηνηματα, έτσι και τότες οι συβουλάτορες του πασκίζανε να το μεθύσουν με όνειρα καινούριας Αυτοκρατορίας, θαρρώντας πώς το